

החליל פרק חמישי סוכה

נג.

עין משפט
נר מצוה

ג' א מ"י פ"ה הלכות
שניות בלכ"ב ספ"ט
לפ"ק רל"ב ע"ט פ"ט
ל"ו ע"ד

יש מהם אומרים. היינו תושבתא דמתני' שמשנמן להקב"ה על
קן: אלו חסידים. כל חסיד הוא חסיד מעיקרו: **שלא ניישע כו'.**
שלא עברנו עברה בילדותנו לבייש את זקנותנו: **אם אני כלן**
הכל כלן. דרוש היה לרבים שלא יחטאו בזמנו של הקב"ה אם אני
כלן הכל כלן כל זמן שאני חפץ בזית

תורה אור השלם
1. מובח אדוקה חגישה
לי וזכרה עליו את
עליוהו ואת שלקתי את
צאנוך ואת בקרך בכל
המקום אשר אזכיר את
שמי אבא אלך
וכברתיך שנות כ כ
2. אליהו וזכרה בני
שירא ספרים ורשע
כן אחריו המזכיר
מלכים א ד 1

אשה היתה בוררת חטים לאור של בית
השואבה: חסידים ואנשי מעשה כו': ת"ך
יש מהן אומרים אשרי ילדותנו שלא ביישה
את זקנותנו אלו חסידים ואנשי מעשה ויש
מהן אומרים אשרי זקנותנו שכפרה את
ילדותנו אלו בעלי תשובה אלו ואלו אומרים
אשרי מי שלא הטא ומי שחטא ישוב וימהול
לו תניא אמרו עליו על הלל הזקן כשהיה
שמה בשמחת בית השואבה אמר כן אם אני
כאן הכל כאן ואם איני כאן מי כאן הוא היה
אומר לל במקום שאני אהיה שם רגלי
מוליכות אותי אם (א) תבא אל בתי אני אבא
אל ביתך אם אתה לא תבא אל בתי אני לא
אבא אל ביתך שנאמר 'בכל המקום אשר
אזכיר את שמי אבא אלך וברכתך אף

רבינו הנאל
חסידים ואנשי מעשה.
אנשי מעשה שלא עמנו
שעם הטא בילדותם כל
שכן בוקנותם. הלל הזקן
בעלי תשובה. הלל הזקן
כד היה חמי [ותן] עברין
כמות. היה אמר וכי
קולותיו הדלוו צדיק.
והכתב אלף אלפין
ישמשוניה. וכד היה חמי
לון דברין כבשר. היה
אמר הכי, א אן ולינן
מולן] לית שיש אן מאן
כאן. אנשי מעשה כמה
קולותיו לפני. כתוב עליו
קולותיו ישראל יתן מן
הכל. דכתיב ונתיח ונחיה
ישראל. ואחר קרוש יתב
תהלות ישראל. ר' יתיה
רבא. אחרי כרעה קרום ר'
ונפת ונפרט. לוי אחרי
קריה קמי ר' ונפת ולא
נפרט. הלל רגלולת
אתה צפה על שני המים,
[אמר להן] על דאטפאן
עטיר דאטפאן יתפון.
הגוי הרי כותי כו'. אמר
ר' יוחנן רגלויו דבר
איניש אינון ערבין ביה.
לאחר דמתבעי תמן מובלן
יתיה. כשהיה משתחה
רבן שמעון בן גמליאל,
היה נעץ שני רגליו,
וישחה ונישק פניו רצפה,
וזוקף, (ומה שאין אתה
יכול לעשות בן. וזו היא
הקריה. לוי הוה מטיל
קמי דר' בחמני סניני,
תניא אמר ר' יהושע בן
הנני כשהיינו מתעסקין
בשמחת בית השואבה, לא
היינו רואין שניה בעינינו.
שעה ראשונה לתמיד
של שחר, ומשם לתפלת
השחר, ומשם לתוספתין,
ומשם לתפלת המוספין,
ומשם לבית המדרש,
ומשם לאכילה ולשתיה,
ומשם לתמיד [של] בין
הערבים, מכאן ואילך
לשמחת בית השואבה.
שינה, בתרדמה, אל שניה
כעין נמנום. ט"ו מעלות
כו'. בשעה שברכה דוד
שיתין קא תרומא, בעא
למשטף עלמא.

רבינו הנאל
חסידים ואנשי מעשה.
אנשי מעשה שלא עמנו
שעם הטא בילדותם כל
שכן בוקנותם. הלל הזקן
בעלי תשובה. הלל הזקן
כד היה חמי [ותן] עברין
כמות. היה אמר וכי
קולותיו הדלוו צדיק.
והכתב אלף אלפין
ישמשוניה. וכד היה חמי
לון דברין כבשר. היה
אמר הכי, א אן ולינן
מולן] לית שיש אן מאן
כאן. אנשי מעשה כמה
קולותיו לפני. כתוב עליו
קולותיו ישראל יתן מן
הכל. דכתיב ונתיח ונחיה
ישראל. ואחר קרוש יתב
תהלות ישראל. ר' יתיה
רבא. אחרי כרעה קרום ר'
ונפת ונפרט. לוי אחרי
קריה קמי ר' ונפת ולא
נפרט. הלל רגלולת
אתה צפה על שני המים,
[אמר להן] על דאטפאן
עטיר דאטפאן יתפון.
הגוי הרי כותי כו'. אמר
ר' יוחנן רגלויו דבר
איניש אינון ערבין ביה.
לאחר דמתבעי תמן מובלן
יתיה. כשהיה משתחה
רבן שמעון בן גמליאל,
היה נעץ שני רגליו,
וישחה ונישק פניו רצפה,
וזוקף, (ומה שאין אתה
יכול לעשות בן. וזו היא
הקריה. לוי הוה מטיל
קמי דר' בחמני סניני,
תניא אמר ר' יהושע בן
הנני כשהיינו מתעסקין
בשמחת בית השואבה, לא
היינו רואין שניה בעינינו.
שעה ראשונה לתמיד
של שחר, ומשם לתפלת
השחר, ומשם לתוספתין,
ומשם לתפלת המוספין,
ומשם לבית המדרש,
ומשם לאכילה ולשתיה,
ומשם לתמיד [של] בין
הערבים, מכאן ואילך
לשמחת בית השואבה.
שינה, בתרדמה, אל שניה
כעין נמנום. ט"ו מעלות
כו'. בשעה שברכה דוד
שיתין קא תרומא, בעא
למשטף עלמא.

הוא ראה גלגולת אחת שצפה על פני המים אמר לה על ראטפת אטפון
ומטיפך יטופון אמר רבי יוחנן רגלויה דבר איניש אינון ערבין ביה לאתר
דמיתבעי תמן מובילין יתיה הגהו תרתי כושאי דהוו קיימי קמי שלמה ו^א אליהרף
ואחיה בני שישא סופרים שלמה הוו יומא חד חזיה למלאך המות דהוה
קא עציב א"ל אמאי עציבת א"ל דקא בעו מינאי הני תרתי כושאי דיתבי הכא
מסרינהו לשעירים שדרינהו למחוא דלוו כי ממו למחוא דלוו שכיוו למח
חויא מלאך המות דהוה קבדא א"ל אמאי בריתא א"ל באתר דבעו מינאי
תמן שדרתניהו מיד פתח שלמה ואמר רגלויה דבר איניש אינון ערבין ביה
לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה תניא אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל
כשהיה שמה שמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק
אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו וכשהוא משתחה נועץ שני גודליו בארץ
ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף ואין כל בריה יכולה לעשות כן וזו היא קידה
לוי אחיו קידה קמיה דרבי ואיטלע והא גרמא ליה והאמר רבי אלעזר לעולם
אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול המיח דברים כלפי מעלה
ואיטלע ומנו לוי הא והא גרמא ליה לוי הוה ^א מטייל קמיה דרבי בתמי סניני
שמואל קמיה שבור מלכא בתמינא מוזי חמרא אבין קמיה ^א (דרבא) בתמינא
ביעי ואמרי לה ארבעה ביעי תניא אמר ר' יהושע בן הנני כשהיינו במסחים
שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו כיצד שעה ראשונה תמיד
של שחר משם לתפלה משם לקרבן מוסף משם לתפלת המוספין משם לבית
המדרש משם לאכילה ושתיה ^א משם לתפלת המנחה משם לתמיד של בין
הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה איני ^א והאמר רבי יוחנן ^א שבועה
שלא אישן שלשה ימים מלקון אותו וישן לאתר אלא הכי קאמר לא מעבנו
טעם שינה דהוה מונמנו אכתפא דהרדי: חמש עשרה מעלות: אמר ליה
רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אגדתא קמיה א"ל ^א ישמיע לך הני
חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד א"ל הכי אמר רבי יוחנן בשעה
שכרה דוד שיתין קפא תרומא ובעי למשטפא עלמא אמר רבי דוד השש
עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר
ליה הואיל ואדרכתון (מלחא) הכי אתמר ^א בשעה שברכה דוד שיתין קפא
תרומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם
אחספא

הוא ראה גלגולת אחת שצפה על פני המים אמר לה על ראטפת אטפון
ומטיפך יטופון אמר רבי יוחנן רגלויה דבר איניש אינון ערבין ביה לאתר
דמיתבעי תמן מובילין יתיה הגהו תרתי כושאי דהוו קיימי קמי שלמה ו^א אליהרף
ואחיה בני שישא סופרים שלמה הוו יומא חד חזיה למלאך המות דהוה
קא עציב א"ל אמאי עציבת א"ל דקא בעו מינאי הני תרתי כושאי דיתבי הכא
מסרינהו לשעירים שדרינהו למחוא דלוו כי ממו למחוא דלוו שכיוו למח
חויא מלאך המות דהוה קבדא א"ל אמאי בריתא א"ל באתר דבעו מינאי
תמן שדרתניהו מיד פתח שלמה ואמר רגלויה דבר איניש אינון ערבין ביה
לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה תניא אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל
כשהיה שמה שמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק
אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו וכשהוא משתחה נועץ שני גודליו בארץ
ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף ואין כל בריה יכולה לעשות כן וזו היא קידה
לוי אחיו קידה קמיה דרבי ואיטלע והא גרמא ליה והאמר רבי אלעזר לעולם
אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול המיח דברים כלפי מעלה
ואיטלע ומנו לוי הא והא גרמא ליה לוי הוה ^א מטייל קמיה דרבי בתמי סניני
שמואל קמיה שבור מלכא בתמינא מוזי חמרא אבין קמיה ^א (דרבא) בתמינא
ביעי ואמרי לה ארבעה ביעי תניא אמר ר' יהושע בן הנני כשהיינו במסחים
שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו כיצד שעה ראשונה תמיד
של שחר משם לתפלה משם לקרבן מוסף משם לתפלת המוספין משם לבית
המדרש משם לאכילה ושתיה ^א משם לתפלת המנחה משם לתמיד של בין
הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה איני ^א והאמר רבי יוחנן ^א שבועה
שלא אישן שלשה ימים מלקון אותו וישן לאתר אלא הכי קאמר לא מעבנו
טעם שינה דהוה מונמנו אכתפא דהרדי: חמש עשרה מעלות: אמר ליה
רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אגדתא קמיה א"ל ^א ישמיע לך הני
חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד א"ל הכי אמר רבי יוחנן בשעה
שכרה דוד שיתין קפא תרומא ובעי למשטפא עלמא אמר רבי דוד השש
עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר
ליה הואיל ואדרכתון (מלחא) הכי אתמר ^א בשעה שברכה דוד שיתין קפא
תרומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם
אחספא

אל ליל ג' ע"ב פ"ה ה"א
וא"ל חסידים ואנשי מעשה
יש מהן אומרים ויש
עלי מהם חסידים ויש
מתעסקים וישראל יברך
כל יקבץ.

דברים. במס' תענית (דף כה.) עלית וישבת לך דברים וילי
דלאמרין במסכת שבת (דף לב.) נפל תורא חדד לסקלא: **קמיה דרבי.** בזמנו
שביה נטיל ומכדנין אותו ונשמו שהיה דואג תמיד בשרת ישראל
ובחולו דלאמרין בדברים (דף כג.) וימא דמחין בך **שבור מלכא.** מלך פרס
היה: **מוני חמרל.** כוסות זכות מלאים יין ואין היין נשפך: **רבי יהושע בן חנניה.** מן
הלוים ^א המשוערים היה דלאמר דברין (דף יב.) וכך הלך ס"רי בן
גודגא לקייע את ר' יהושע בן חנניה בהגפת דלתות: **מלקון אוסו.**
שנסעב לשוא ומשעה שיאלא שזונה מפיו הרי הוא כנסעב על
העמוד של אבן שהוא של וזב שאף זה נסעב על דבר שאי אפשר
ובנסועות (דף כט.) מן דהיינו שזונה שוא ומזיבים על
דונה מכות וכגון שהתרו בו: **שפס כפרה דוד.** חסידים, ולא כפרה ליה
משעת ימי בראשית נבראו ואי כפרה ליה שמא נתמלאו עפר
או לרזות וארץ לרזותן: **קפא סומא.** קף ההמוס למעלה וילא. ויקף
הצדול מתרגמין וקפא פרולא (מלכס ו 1): **א"ל.** רב חסדא
לדידיה הואיל ואדרכתון הכי איתמר: מי איכא דידע כו'. דוד לא היה
מורה הלכה בפני רבו אחימלך והוא היה שם:

הוא ראה גלגולת אחת שצפה על פני המים אמר לה על ראטפת אטפון
ומטיפך יטופון אמר רבי יוחנן רגלויה דבר איניש אינון ערבין ביה לאתר
דמיתבעי תמן מובילין יתיה הגהו תרתי כושאי דהוו קיימי קמי שלמה ו^א אליהרף
ואחיה בני שישא סופרים שלמה הוו יומא חד חזיה למלאך המות דהוה
קא עציב א"ל אמאי עציבת א"ל דקא בעו מינאי הני תרתי כושאי דיתבי הכא
מסרינהו לשעירים שדרינהו למחוא דלוו כי ממו למחוא דלוו שכיוו למח
חויא מלאך המות דהוה קבדא א"ל אמאי בריתא א"ל באתר דבעו מינאי
תמן שדרתניהו מיד פתח שלמה ואמר רגלויה דבר איניש אינון ערבין ביה
לאתר דמיתבעי תמן מובילין יתיה תניא אמרו עליו על רבן שמעון בן גמליאל
כשהיה שמה שמחת בית השואבה היה נוטל שמנה אבוקות של אור וזורק
אחת ונוטל אחת ואין נוגעות זו בזו וכשהוא משתחה נועץ שני גודליו בארץ
ושוחה ונושק את הרצפה וזוקף ואין כל בריה יכולה לעשות כן וזו היא קידה
לוי אחיו קידה קמיה דרבי ואיטלע והא גרמא ליה והאמר רבי אלעזר לעולם
אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול המיח דברים כלפי מעלה
ואיטלע ומנו לוי הא והא גרמא ליה לוי הוה ^א מטייל קמיה דרבי בתמי סניני
שמואל קמיה שבור מלכא בתמינא מוזי חמרא אבין קמיה ^א (דרבא) בתמינא
ביעי ואמרי לה ארבעה ביעי תניא אמר ר' יהושע בן הנני כשהיינו במסחים
שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו כיצד שעה ראשונה תמיד
של שחר משם לתפלה משם לקרבן מוסף משם לתפלת המוספין משם לבית
המדרש משם לאכילה ושתיה ^א משם לתפלת המנחה משם לתמיד של בין
הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה איני ^א והאמר רבי יוחנן ^א שבועה
שלא אישן שלשה ימים מלקון אותו וישן לאתר אלא הכי קאמר לא מעבנו
טעם שינה דהוה מונמנו אכתפא דהרדי: חמש עשרה מעלות: אמר ליה
רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אגדתא קמיה א"ל ^א ישמיע לך הני
חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד א"ל הכי אמר רבי יוחנן בשעה
שכרה דוד שיתין קפא תרומא ובעי למשטפא עלמא אמר רבי דוד השש
עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר
ליה הואיל ואדרכתון (מלחא) הכי אתמר ^א בשעה שברכה דוד שיתין קפא
תרומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם
אחספא

אחיו קידה קמיה דרבי ואיטלע והא גרמא ליה והאמר רבי אלעזר לעולם
אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול המיח דברים כלפי מעלה
ואיטלע ומנו לוי הא והא גרמא ליה לוי הוה ^א מטייל קמיה דרבי בתמי סניני
שמואל קמיה שבור מלכא בתמינא מוזי חמרא אבין קמיה ^א (דרבא) בתמינא
ביעי ואמרי לה ארבעה ביעי תניא אמר ר' יהושע בן הנני כשהיינו במסחים
שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו כיצד שעה ראשונה תמיד
של שחר משם לתפלה משם לקרבן מוסף משם לתפלת המוספין משם לבית
המדרש משם לאכילה ושתיה ^א משם לתפלת המנחה משם לתמיד של בין
הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה איני ^א והאמר רבי יוחנן ^א שבועה
שלא אישן שלשה ימים מלקון אותו וישן לאתר אלא הכי קאמר לא מעבנו
טעם שינה דהוה מונמנו אכתפא דהרדי: חמש עשרה מעלות: אמר ליה
רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אגדתא קמיה א"ל ^א ישמיע לך הני
חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד א"ל הכי אמר רבי יוחנן בשעה
שכרה דוד שיתין קפא תרומא ובעי למשטפא עלמא אמר רבי דוד השש
עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר
ליה הואיל ואדרכתון (מלחא) הכי אתמר ^א בשעה שברכה דוד שיתין קפא
תרומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם
אחספא

גליון הש"ס
גמרא אליהו. עין
ירושלמי פ"ט דנבלות ושם
אחלף בשתי לשון ויש
שם טעם תלפית
הגהות. נמשות הסבין
חייב קפא תרומא
טובא וז' מעט לתמיד של
סוף מעשה מעט לתפלת
ממא. ועין תמושת
הרמב"ם ש"ק י"ד:

מוכף רש"י
אחיו קידה קמיה דרבי ואיטלע והא גרמא ליה והאמר רבי אלעזר לעולם
אל יטיח אדם דברים כלפי מעלה שהרי אדם גדול המיח דברים כלפי מעלה
ואיטלע ומנו לוי הא והא גרמא ליה לוי הוה ^א מטייל קמיה דרבי בתמי סניני
שמואל קמיה שבור מלכא בתמינא מוזי חמרא אבין קמיה ^א (דרבא) בתמינא
ביעי ואמרי לה ארבעה ביעי תניא אמר ר' יהושע בן הנני כשהיינו במסחים
שמחת בית השואבה לא ראינו שינה בעינינו כיצד שעה ראשונה תמיד
של שחר משם לתפלה משם לקרבן מוסף משם לתפלת המוספין משם לבית
המדרש משם לאכילה ושתיה ^א משם לתפלת המנחה משם לתמיד של בין
הערבים מכאן ואילך לשמחת בית השואבה איני ^א והאמר רבי יוחנן ^א שבועה
שלא אישן שלשה ימים מלקון אותו וישן לאתר אלא הכי קאמר לא מעבנו
טעם שינה דהוה מונמנו אכתפא דהרדי: חמש עשרה מעלות: אמר ליה
רב חסדא לההוא מדרבנן דהוי קמסדר אגדתא קמיה א"ל ^א ישמיע לך הני
חמש עשרה מעלות כנגד מי אמרם דוד א"ל הכי אמר רבי יוחנן בשעה
שכרה דוד שיתין קפא תרומא ובעי למשטפא עלמא אמר רבי דוד השש
עשרה מעלות והורידן אי הכי חמש עשרה מעלות יורדות מיבעי ליה אמר
ליה הואיל ואדרכתון (מלחא) הכי אתמר ^א בשעה שברכה דוד שיתין קפא
תרומא ובעא למשטפא עלמא אמר דוד מי איכא דידע אי שרי למכתב שם
אחספא